

Sygn. akt IV RC 584/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku IV wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Kubica

Protokolant: Katarzyna Acela

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko A. K. i N. K. (1)

o obniżenie alimentów

oraz sprawy z powództwa A. K. i N. K. (1)

przeciwko R. K.

o podwyższenie alimentów

I. oddala powództwo R. K.;

II. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 na rzecz powódki A. K. od pozwanego R. K. z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 850 zł (osiemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 listopada 2015 roku;

III. oddala powództwo A. K. w pozostałej części;

IV. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 na rzecz powódki N. K. (1) od pozwanego R. K. z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk matki powódki E. K. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 listopada 2015 roku;

V. oddala powództwo N. K. (1) w pozostałej części;

VI. nadaje wyrokowi w punkcie II. i IV. rygor natychmiastowej wykonalności;

VII. nakazuje ściągnąć od pozwanego R. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych;

VIII. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powódki A. K. kwotę 1.360 zł (tysiąc trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IX. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz powódki N. K. (1) do rąk matki powódki E. K. kwotę 818 zł (osiemset osiemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt IV RC 584/15

UZASADNIENIE

Powód R. K. pozwem z dnia 16 lipca 2015 roku wniósł o zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 poprzez obniżenie zasądzonych od powoda na rzecz małoletnich A. K. oraz N. K. (1) alimentów z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 500 złotych miesięcznie oraz o zasądzenie od pozwanych zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że oprócz uiszczania alimentów w kwocie 1.300 złotych ponosi on również inne comiesięczne wydatki związane z utrzymaniem córek. Małoletnie córki przebywają w miejscu zamieszkania ojca co drugi weekend i w tym czasie powód za każdym razem zabiera córki do kina, na koncerty, na wakacje do domku letniskowego. Ponadto powód co miesiąc doładowuje córkom telefony komórkowe na kwotę po 40 złotych, ponosi również połowę wycieczek córek. Dalej powód wskazał, że jego średnie miesięczne wynagrodzenie wynosi 3.100 złotych, otrzymuje on również rentę w kwocie 578, 28 złotych. Na koszty utrzymania powoda składają się: czynsz – 354, 56 złotych, telewizja – 107 złotych, prąd – 151, 48 złotych co dwa miesiące, telefon – około 80 złotych, kredyt mieszkaniowy – 550 złotych, kredyt gotówkowy – 300 złotych. Powód wskazał, że matka małoletnich powódek otrzymuje znacznie większe miesięczne wynagrodzenie od powoda (k. 3-5).

W imieniu małoletnich pozwanych odpowiedź na pozew złożyła ich przedstawicielka ustawowa E. K., wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz powódek zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu zaprzeczyła, aby pozwane spędzały z powodem co drugi weekend miesiąca. Z uwagi na pracę zmianową powoda córki przebywały z nim mniej więcej co czwarty weekend, zaś w ostatnim czasie kontakty te były jeszcze rzadsze. Podniosła, że bilety na koncert były zawsze formą prezentu od powoda. Matka pozwanych stwierdziła, że dochody powoda są znacznie wyższe niż te, które wykazuje na potrzeby postępowania, gdyż powód regularnie co dwa miesiące otrzymuje premię w wysokości 700-900 złotych. Ponadto matka pozwanych zaprzeczyła, aby powód zaciągnął kredyt gotówkowy na wyposażenie mieszkania, gdyż było ono już w chwili zakupu w stanie nie wymagającym remontu, a niezależnie od tego matka pozwanych przekazała powodowi kwotę 900 złotych na ten cel i opłaty notarialne. Matka pozwanych wskazała, że powód zakupił motor crossowy za kwotę 3.600 złotych, a następnie drugi za kwotę 9.600 złotych, który obecnie wystawił na sprzedaż. Matka pozwanych podniosła, że od czasu wydania wyroku rozwodowego potrzeby małoletnich znacznie wzrosły. Małoletnia A. K. jest uczennicą klasy z maturą międzynarodową, co generuje koszty w postaci opłaty na radę rodziców (250 złotych miesięcznie), cena za zagraniczną wymianę uczniowską (1.500 złotych) oraz opłaty maturalne (600 euro), a nadto uczęszcza na konwersacje z języka angielskiego oraz uczy się gry na perkusji. A. K. korzysta również z pomocy psychiatry – koszt wizyty to 50 złotych miesięcznie, a koszt zakupu leków – 40 złotych miesięcznie. Z kolei małoletnia N. K. (1) musi uczęszczać na korepetycje z matematyki, fizyki, chemii, języka angielskiego (k. 27-36).

Pozwem z dnia 18 sierpnia 2015 roku małoletnie powódki A. K. i N. K. (1), reprezentowane przez matkę E. K., wniosły o zmianę punktu III. wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 poprzez podwyższenie alimentów na rzecz małoletniej córki A. K. z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 1.500 złotych miesięcznie oraz na rzecz małoletniej córki N. K. (1) z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 1.100 złotych miesięcznie od pozwanego R. K. do rąk matki małoletnich do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej raty oraz o obciążenie pozwanego kosztami postępowania. Pozew zarejestrowano pod sygn. IVRC 655/15.

W uzasadnieniu pozwu powódki wskazały, że na znaczące podwyższenie kosztów utrzymania A. K. ma wpływ jej nauka w klasie z maturą międzynarodową, nauka gry na perkusji, basen, korepetycje z matematyki. Wzrosły również wydatki na wyżywienie, ubranie, kosmetyki. Natomiast N. K. (1) zmuszona jest pobierać korepetycje z angielskiego, matematyki i fizyki. Koszt utrzymania małoletniej A. K. to 2.655, 50 złotych miesięcznie, zaś N. K. (1) – 1.902 złotych oraz koszty utrzymania mieszkania - po 235 złotych na każdą z powódek. Matka powódek wskazała, że dochód

pozwanego to kwota 4.500 złotych, zaś ona sama zarabia 4.600 złotych, toteż uzasadnione jest, aby pokrywali koszty utrzymania córek po połowie (k. 166-169).

Pozwany R. K. złożył odpowiedź na w/w pozew w sprawie sygn. IVRC 655/15, wnosząc o oddalenie powództwa. Podniósł, że partycypuje w kosztach utrzymania córek, płacąc alimenty w kwocie 1.300 złotych miesięcznie, opłaca telefony córek w kwotach 40 złotych i 39,90 złotych, ponosi całkowity koszt utrzymania córek w czasie dwóch weekendów, które córki spędzając u ojca, partycypuje w kosztach wakacji i kosztach wycieczek szkolnych w 1/2 części. Po dokonaniu wszystkich niezbędnych opłat, pozwanemu pozostaje na utrzymanie jedynie kwota 600-700 złotych miesięcznie (k. 305-307).

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2015 roku tutejszy Sąd postanowił zarządzić połączenie sprawy z powództwa A. K. i N. K. (1) przeciwko R. K. o podwyższenie alimentów ze sprawą z powództwa R. K. przeciwko A. K. i N. K. (1) o obniżenie alimentów (k. 326).

Z dniem 7 maja 2016 roku A. K. uzyskała pełnoletność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. K., urodzona (...) oraz N. K. (1), urodzona (...), są córkami E. K. i R. K..

(Dowody: odpisy skrócone aktu urodzenia k. 8-9)

Wyrokiem z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 Sąd Okręgowy w Gdańsku rozwiązał związek małżeński E. K. i R. K. przez rozwód bez orzekania o winie stron, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad N. K. (1) i A. K. powierzył obojgu rodzicom, ustalił miejsce pobytu małoletnich przy matce oraz kosztami utrzymania i wychowania małoletnich dzieci obciążył oboje rodziców w ten sposób, że udział R. K. na rzecz każdego z małoletnich dzieci ustalił na kwoty po 650 złotych miesięcznie. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 6 listopada 2013 roku.

(Dowód: akta sprawy II C 2387/13 – wyrok z 16 września 2013 roku k. 45)

R. K. pracował wówczas na stanowisku sprzedawcy na stacji paliw z wynagrodzeniem w wysokości 2.800 złotych netto miesięcznie. Otrzymywał również rentę inwalidzką w kwocie 534, 73 złotych. Z kolei na koszty utrzymania R. K. składały się m. in. spłata kredytu mieszkaniowego (450 złotych), spłata pożyczki (220 złotych), koszt utrzymania mieszkania (około 500 złotych).

Natomiast E. K. zatrudniona była na stanowisku kierownika działu rozliczeń i z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 4.100 złotych netto miesięcznie.

(Dowód: akta sprawy II C 2387/13 – wyrok z 16 września 2013 roku z uzasadnieniem k. 48-55)

We wrześniu 2013 roku A. K. była uczennicą III klasy gimnazjum, zaś N. K. (1) VI klasy szkoły podstawowej. W tym czasie wydatki miesięczne związane z utrzymaniem N. K. (1) i A. K. wynosiły po około 1.300 złotych. Na kwotę tę składały się: kwoty po 220 złotych na utrzymanie mieszkania, po 500 złotych na wyżywienie, po 100 złotych tytułem wydatków szkolnych, po 100 złotych z tytułu zakupu środków czystości, po 200 złotych na odzież, po 60 złotych z tytułu wydatków na rozrywkę oraz po 150 złotych z tytułu opłat za zajęcia pozalekcyjne. A. K. pobierała lekcje z gry na perkusji, zaś N. K. (1) jeździła konno.

(Dowód: akta sprawy II C 2387/13 – wyrok z 16 września 2013 roku z uzasadnieniem k. 48-55)

W dniu 7 maja 1998 roku A. K. ukończyła 18 lat. Od września 2016 roku będzie kontynuować naukę w III (ostatniej) klasie liceum ogólnokształcącego, gdzie realizuje program matury międzynarodowej. Program nauki w tym systemie obejmuje dwa lata i wiąże się z następującymi kosztami: wpłata na Radę Rodziców – 250 złotych miesięcznie, opłata za klasowy wyjazd integracyjny w II klasie – 350 złotych (14,58 złotych miesięcznie), opłata za zagraniczną wymianę uczniowską w II klasie – 1.500 złotych (62, 50 złotych miesięcznie), opłaty maturalne – 600 euro, tj. około

2.580 złotych (107, 50 złotych miesięcznie), zakup podręczników – 1.600 złotych (66, 70 złotych miesięcznie), bilet komunikacji miejskiej – 44 złotych. Uregulowane zostały już wydatki na wyjazd integracyjny, zagraniczną wymianę uczniowską oraz zakup podręczników. R. K. przekazał kwotę 500 złotych na pokrycie kosztów związanych z wymianą uczniowską do Wielkiej Brytanii.

A. K. korzysta z konwersacji języka angielskiego oraz korepetycji z biologii. Łączny miesięczny wydatek z tego tytułu to kwota 220 złotych. A. K. w dalszym ciągu uczy się grać na perkusji, a koszty związane z opłacaniem lekcji nie zmieniły się od września 2013 roku i wynoszą 200 złotych miesięcznie.

Od października 2013 roku A. K. pozostaje pod opieką psychiatry i psychologa. Miesięczny koszt wizyt u lekarzy to kwota 50 złotych, zaś zakupu leków – 40 złotych.

(Dowody: kserokopia zaświadczenia dyrektora szkoły k. 62, przesłuchanie w charakterze strony A. K. – elektroniczny protokół rozprawy z 3 sierpnia 2015 roku od 00:32:44 do 00:40:30, kserokopie faktur VAT k. 66-69, 80-81, potwierdzenia wykonania przelewów k. 84, 99, 135, częściowo przesłuchanie w charakterze strony przedstawiciela ustawowego N. E. K. – elektroniczny protokół rozprawy z 25 kwietnia 2016 roku od 00:10:11 do 00:45:50)

Od września 2016 roku N. K. (1) będzie uczennicą III klasy gimnazjum. N. K. (1) pobiera korepetycje z matematyki, fizyki, chemii i języka angielskiego. Łączny wydatek z tego tytułu wynosi 420 złotych.

R. K. przekazał kwotę 300 złotych na wycieczkę N. K. (1) do W..

(Dowody: częściowo przesłuchanie przedstawiciela ustawowego N. E. K. - elektroniczny protokół rozprawy z 25 kwietnia 2016 roku od 00:10:11 do 00:45:50)

A. K. i N. K. (1) dalej mieszkają z matką E. K.. Udział A. K. i N. K. (1) w kosztach utrzymania mieszkania i opłatach eksploatacyjnych to kwoty po 235 złotych.

Od 6 listopada 2013 roku nie zmieniły się następujące koszty zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb A. K. i N. K. (1): wyżywienie (po 500 złotych), zakup kosmetyków i środków czystości (po 100 złotych miesięcznie), zakup odzieży i obuwia (po 200 złotych), zakup przyborów szkolnych (po 100 złotych miesięcznie), rozrywka i kultura (po 60 złotych).

A. K. i N. K. (1) zaczęły korzystać z wkładek ortopedycznych i miesięczny wydatek z tego tytułu to kwoty po 10 złotych oraz noszą okulary, które wymieniają co 18 miesięcy. Koszt zakupu okularów to około po 25 złotych miesięcznie.

(Dowody: kserokopia zawiadomienia o wysokości czynszu k. 40, kserokopie faktur VAT k. 45-48, 57, kserokopia decyzji w sprawie podatku od nieruchomości k. 51, potwierdzenia wykonania przelewów k. 52-56, 59-61, częściowo przesłuchanie w charakterze strony przedstawiciela ustawowego powódki N. E. K. - elektroniczny protokół rozprawy z 25 kwietnia 2016 roku od 00:10:11 do 00:45:50)

R. K. spotykał się z córkami raz w miesiącu. Od pewnego czasu kontakt z córką A. K. jest rzadszy. W 2015 roku A. K. i N. K. (1) spędziły tydzień wakacji z ojcem.

(Dowody: przesłuchanie w charakterze strony przedstawiciela ustawowego powódki N. E. K. - elektroniczny protokół rozprawy z 25 kwietnia 2016 roku od 00:10:11 do 00:45:50)

W 2015 roku E. K. uzyskała łączny dochód w kwocie 61.174, 56 złotych, co daje średnie wynagrodzenie 5.097, 88 złotych. Jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku kierownika działu rozliczeń i menadżera rozwoju przedszkola.

Średnie miesięczne wynagrodzenie R. K. z tytułu zatrudnienia na stanowisku maszynisty wynosi 3.493 złotych. R. K. pobiera również rentę w wysokości 600 złotych. Co miesiąc R. K. reguluje opłatę za usługi (...) (132, 88 złotych), opłatę

za doładowanie telefonów komórkowych N. K. (1) i A. K. (łącznie około 80 złotych), ratę kredytu mieszkaniowego (550 złotych) i gotówkowego (300 złotych), czynsz (545, 30 złotych).

R. K. w dalszym ciągu jest właścicielem samochodu osobowego marki S. (...) (rocznik 2004). W dniu 7 czerwca 2014 roku sprzedał swój motocykl marki K. za cenę 2.500 złotych i zakupił motocykl marki Y. o wartości około 9.000 złotych. W 2016 roku R. K. nieodpłatnie wymienił swój motocykl marki Y. na motocykl marki H. o tej samej wartości. W związku ze swoim hobby R. K. w 2015 roku brał udział w trzech rajdach motocyklowych, a w 2016 roku w jednym. Koszt każdego rajdu to około 100 złotych. W 2016 roku wyjechał na wakacje do Turcji. Koszt wycieczki to kwota 1.200 złotych. R. K. ma około 3.000 złotych oszczędności.

(Dowody: faktury VAT k. 311-314, potwierdzenia wykonania przelewów k. 315, wyciąg z rachunku bankowego k. 14-18, wyciąg z kartoteki finansowej k. 346-358, zaświadczenie o zarobkach k. 37, 361, częściowo przesłuchanie w charakterze strony R. K. – elektroniczny protokół rozprawy z 3 sierpnia 2016 roku od 00:04:07 do 00:23:31, deklaracja Pit-37 k. 420-425, umowa sprzedaży motocykla k. 409)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo R. K. okazało się niezasadne, zaś powództwo A. K. i N. K. (1) zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie dowodów pisemnych załączonych do pozwu, odpowiedzi na pozew i dalszych pism procesowych stron, a częściowo także na podstawie dowodu z przesłuchania w charakterze strony R. K., E. K. i A. K..

Dowód z dokumentu urzędowego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 służył ustaleniu aktualnego na datę wyrokowania zakresu usprawiedliwionych potrzeb A. K. i N. K. (1) oraz możliwości zarobkowych i majątkowych E. K. i R. K.. Wyrok zasądający świadczenia alimentacyjne stanowi punkt wyjściowy do dalszych rozważań w niniejszej sprawie.

Dowody pisemne w postaci zaświadczeń pracodawcy o zarobkach R. K., kserokopii faktur, rachunków oraz potwierdzeń wykonanych przelewów, zeznania o wysokości osiągniętego dochodu, umowy sprzedaży motocykla, zaświadczenia dyrektora liceum ogólnokształcącego, do którego uczęszcza A. K. służyły ustaleniu bieżących wydatków stron, możliwości zarobkowych i majątkowych R. K. i E. K. oraz stopnia przyczyniania się R. K. do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb córek. Dowody te nie były kwestionowane przez strony.

Nie ma podstaw do odmowy wiarygodności przesłuchaniu E. K. – przedstawicielki ustawowej małoletniej N. K. (1) w części, która dotyczy kosztów utrzymania mieszkania, nowych, dodatkowych kosztów związanych z edukacją A. K. i jej leczeniem, korepetycji pobieranych przez N. K. (1) oraz kontaktów R. K. z córkami. Okoliczności te znajdują bowiem potwierdzenie w treści zaświadczenia dyrektora liceum ogólnokształcącego, do którego uczęszcza A. K., kserokopiach faktur VAT wystawianych za wizyty u lekarza psychiatry, rachunków i nie były kwestionowane przez R. K.. Z kolei podane przez E. K. wydatki na wyżywienie, środki czystości i kosmetyki, rozrywkę A. K. i N. K. (1) nie odpowiadają obecnym realiom, o czym będzie mowa w dalszej części pisemnych motywów.

Nie można odmówić wiary przesłuchaniu R. K. co do kosztów jego utrzymania, spłacanych zobowiązań majątkowych, posiadanego majątku oraz sposobu spędzania wakacji. Sprzeczne z rzeczywistym stanem rzeczy są jednak twierdzenia R. K., że jego miesięczny dochód wynosi łącznie około 3.500 złotych netto. Z przedstawionych wyciągów z kartoteki płacowej R. K. wynika, że za okres od lutego 2015 roku do stycznia 2016 roku R. K. zarobił 41.916, 24 złotych. Średnie miesięczne zarobki wynoszą zatem 3.493, 02 złotych (41.916,24 złotych/12 miesięcy). Ponadto R. K. otrzymuje rentę w wysokości około 600 złotych, co sam przyznał na rozprawie w dniu 3 sierpnia 2016 roku. Tym samym łączny średni miesięczny dochód kształtuje się na poziomie 4.093, 02 złotych.

Sąd dał wiarę przesłuchaniu A. K. w całości. Takie okoliczności, jak koszty związane z uczęszczaniem do klasy z programem matury międzynarodowej, pobieranie korepetycji z języka angielskiego i biologii, nauka gry na perkusji oraz częstotliwość kontaktów z ojcem znajdują potwierdzenie z dowodami pisemnymi oraz przesłuchanie w charakterze strony R. K. i E. K..

Zarówno R. K., jak i A. K. oraz N. K. (1) wywiedli swoje roszczenia z treści art. 138 k.r.o., który stanowi, że razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Żądanie zmiany orzeczenia lub umowy dotyczących obowiązku alimentacyjnego uzasadnia tylko zmiana stosunków, która **zaistniała po zamknięciu rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku zasądzającego alimenty** (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 1981 roku III CRN 21/81). Z pozwem opartym na art. 138 k.r.o. może zatem wystąpić osoba uprawniona do alimentacji i osoba **zobowiązana wyłącznie w razie zmiany okoliczności faktycznych mających istotny wpływ na zakres tego obowiązku, które zaistniały po wydaniu orzeczenia lub zawarciu umowy**. Bez takiej zmiany stosunków żądanie zmiany rozstrzygnięcia o alimentach nie może być uwzględnione (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 1999 roku I CKN 274/99).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do żądania R. K. o obniżenie zasądzonych alimentów. R. K. zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. upatrywał w pogorszeniu się jego sytuacji majątkowej z uwagi na wzrost wydatków oraz w partycypowaniu w kosztach utrzymania córek w większym stopniu niż to wynika z ustalonego wyrokiem obowiązku alimentacyjnego. Okoliczności te nie znajdują jednak potwierdzenia w zaoferowanym materiale dowodowym, o czym świadczą następujące argumenty.

Po pierwsze, zauważyć należy, że miesięczny dochód R. K. jest nawet wyższy niż ten ustalony przez Sąd Okręgowy w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13. Obecnie średni miesięczny dochód wynosi 4.093, 02 złotych, zaś przed wydaniem wyroku zasądzające alimenty R. K. osiągał dochód w wysokości około 3.500 złotych. Wprawdzie R. K. wskazał, że wynagrodzenie z tytułu świadczonej pracy to około 2.900-3.200 złotych, jednakże w okresie od lutego 2015 roku do stycznia 2016 roku wynagrodzenie zamykające się w tych granicach otrzymał w marcu, kwietniu, czerwcu, wrześniu, listopadzie i grudniu 2015 roku. W pozostałych miesiącach wynagrodzenie R. K. kształtowało się na poziomie od 3.686,95 złotych netto do 4.098,18 złotych. Ponadto R. K. otrzymuje rentę w kwocie około 600 złotych miesięcznie. Istotny jest również fakt, że sytuacja majątkowa pozwala R. K. na poczynienie niewielkich oszczędności, których na dzień 3 sierpnia 2016 roku ma 3.000 złotych, na zakup motocykla o wartości około 9.000 złotych czy wakacje za granicą. Podkreślenia wymaga, że wymienione wydatki dotyczą tego rodzaju potrzeb, które rodzice mogą zaspokajać dopiero wtedy, gdy wystarcza im na stosowne utrzymanie dzieci.

Po wtóre, nie można uznać, że koszty utrzymania R. K. znacznie wzrosły po wydaniu wyroku zasądzającego alimenty. Z uzasadnienia wyroku sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku wynika, że R. K. spłaca kredyt mieszkaniowy po 450 złotych miesięcznie, pożyczkę po 220 złotych miesięcznie, zaś koszty utrzymania mieszkania R. K. wynoszą około 500 złotych miesięcznie. Obecnie rata kredytu mieszkaniowego wynosi 550 złotych (wzrost o 100 złotych w skali miesiąca), koszty utrzymania mieszkania – 545, 30 złotych (wzrost o 45, 30 złotych w skali miesiąca). Ponadto R. K. po ustaleniu przez Sąd Okręgowy w Gdańsku wysokości obowiązku alimentacyjnego zaciągnął kredyt gotówkowy, a miesięczna rata to 300 złotych (wzrost o 80 złotych w skali miesiąca w porównaniu ze spłacaną wcześniej pożyczką). Oznacza to, że wykazane przez R. K. koszty jego utrzymania wzrosły o 225, 30 złotych. Powyższe rozważania świadczą zatem o tym, że koszty utrzymania R. K. wzrosły w mniejszym stopniu niż jego dochód. Odnosnie do kredytu gotówkowego zaciągniętego po uprawomocnieniu się wyroku z dnia 16 września 2013 roku to zauważyć należy, że R. K. nie wykazał jego zasadności. Przypomnienia wymaga fakt, że w dniu 7 czerwca 2014 roku R. K. sprzedał motocykl marki K. za cenę 2.500 złotych., a następnie w tym samym roku zakupił motocykl marki Y. o wartości około 9.000 złotych. Dobrowolna natomiast zmiana stosunków nie uzasadnia zmniejszenia alimentów. Powód zeznał, że od daty poprzedniego ustalenia alimentów „życie podróżowało”, jednocześnie powód nie był w stanie wskazać, jakie poszczególne koszty jego utrzymania w tym okresie wzrosły i o ile. Twierdzenie, że wszystko podróżowało, nie znajduje zaś uzasadnienia w kontekście doświadczenia życiowego.

Wreszcie, R. K. podniósł, że oprócz alimentów ponosi także inne comiesięczne koszty utrzymania córek, które spędzają u niego co drugi weekend i w tym czasie udają się do kina, na koncert oraz wakacje, doładowuje telefon komórkowy córek i dokłada się do wycieczek szkolnych. Podkreślenia wymaga, że R. K. na rozprawie w dniu 3 sierpnia 2016 roku zmienił stanowisko i wskazał, że z córkami spotyka się raz w miesiącu, zaś A. K. zeznała, że w tym roku z ojcem widziała się jedynie 2 lub 3 razy, z czego raz na pogrzebie. A. K. podała, że R. K. nie organizuje wspólnego czasu i ogranicza się do oglądania telewizji. Ciężar wykazania okoliczności przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb córek spoczywał na powodzie, czemu jednak nie sprostał. Podkreślić należy, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą zgodnie z regułami wyrażonymi w art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 roku I PKN 660/00). Tymczasem R. K. przedstawił żadnego dowodu potwierdzającego słuszność jego stanowiska. Jednorazowe sfinansowanie połowy kosztów wycieczki N. K. (1) do W. (300 złotych) oraz A. K. do Wielkiej Brytanii (500 złotych), pojedyncze zaproszenia do kina i na koncert czy opłacanie telefonów komórkowych córek w kwocie 80 złotych miesięcznie nie mogą zostać uznane za istotne przyczynienie się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych ponad obowiązek alimentacyjny wynikający z wiążącego R. K. wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2016 roku.

Dla porządku wyjaśnienia wymaga, że R. K. wysuwając żądanie zmiany wysokości alimentów winien wskazać, jakie okoliczności relewantne z punktu widzenia oceny zakresu obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 135 k.r.o. istniały w chwili wydania orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego oraz w jaki sposób uległy one zmianie. Tylko one mogą być przedmiotem dowodzenia w sprawie z art. 138 k.r.o. Tymczasem powoływane przez R. K. okoliczności świadczenia wyższych sum niż zasądzone alimenty czy osobiste starania o utrzymanie i wychowanie córek mogłyby świadczyć o spełnieniu obowiązku alimentacyjnego w przeszłości, co nie stanowi jednak przedmiotu roszczenia o obniżenie obowiązku alimentacyjnego.

Podkreślić należy, że R. K. nie podnosił zarzutu zmniejszenia się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych A. K. i E. K., które miały wpływ na wysokość obowiązku alimentacyjnego powoda. Co więcej na rozprawie w dniu 3 sierpnia 2016 roku sam przyznał, że koszty utrzymania córek też na pewno się zwiększyły. Natomiast A. K. i N. K. (1) wniosły o podwyższenie zasądzonych alimentów odpowiednio do kwoty 1.500 złotych miesięcznie i do kwoty 1.100 złotych miesięcznie z uwagi na zwiększenie się ich usprawiedliwionych potrzeb.

W pierwszym rzędzie należy poczynić kilka uwag wspólnych dla powództwa A. K. i N. K. (1). Skorzystanie z uprawnienia przewidzianego w art. 138 k.r.o. wymaga wykazania zmiany stosunków, która nastąpiła po wydaniu wyroku z dnia 16 września 2013 roku, a nie powtórzenie wszystkich wydatków opiewających w przeważającej części na tę samą kwotę co poprzednio. Porównanie zestawienia miesięcznych wydatków A. K. i N. K. (1) przygotowanego przez E. K. na potrzeby postępowania przed Sądem Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 oraz na potrzeby niniejszego procesu prowadzi do wniosku, że zwiększeniu uległy jedynie wydatki związane z edukacją oraz leczeniem dzieci. Powódki nie wyjaśniają natomiast, na czym polegać miała zmiana w wydatkach na wyżywienie czy środki higieny i kosmetyki. Wręcz przeciwnie z kosztorysu wydatków, znajdującego się w aktach sprawy II C 2387/13 i rozpoznawanej sprawy, wynika, że potrzeby N. K. (1) i A. K. oraz koszt ich zaspokojenia są tożsame w wielu pozycjach, a w niektórych nawet mniejsze. I tak:

- w 2013 roku E. K. wyliczyła koszty zakupu kosmetyków i środków czystości dla A. K. na kwotę 221 złotych (Sąd Okręgowy w Gdańsku uznał zasadny wydatek na kwotę 100 złotych), a w 2015 roku na kwotę 197 złotych, a więc mniejszą niż poprzednio; z kolei wydatki N. K. (1) z tego tytułu E. K. szacowała zarówno w 2013 roku, jak i 2015 roku na kwotę 202 złotych (Sąd Okręgowy w Gdańsku ustalił, że wydatki te wynoszą 100 złotych);

- w 2013 roku E. K. wskazała, że wydatki na odzież i obuwiu dla A. K. wynoszą 420 złotych, zaś w 2015 roku – 400 złotych (Sąd Okręgowy w Gdańsku ustalił, że zasadna jest kwota 200 złotych); w przypadku N. K. (1) szacunki te w 2013 roku opiewały na kwotę 300 złotych (Sąd Okręgowy w Gdańsku ustalił wydatek na kwotę 200 złotych), zaś w 2015 roku na kwotę 330 złotych, a więc jedynie o 30 złotych większą;

- w 2013 roku i w 2015 roku E. K. wyliczyła koszty zakupu leków dla A. K. na kwotę 40 złotych, zaś dla N. K. (1) w 2013 roku na kwotę 40 złotych, a w 2015 roku na kwotę 20 złotych (o połowę mniejszej);

- w 2013 roku nauka gry na perkusji A. K. kosztowała 210 złotych miesięcznie, a w 2015 roku – 200 złotych miesięcznie.

Reasumując, powyższe potrzeby wbrew twierdzeniom powódek nie uległy zwiększeniu od 2013 roku. Podobnie ocenić należy wydatki na wyżywienie. W toku postępowania o sygnaturze akt II C 2387/13 Sąd Okręgowy ustalił, że wydatki te wynoszą po 500 złotych, zaś powódki obecnie wyliczają koszty z tym związane na kwotę 589 złotych. Nie wyjaśniają jednak okoliczności, które miałyby spowodować wzrost wydatków, ograniczając się jedynie do ogólnikowego stwierdzenia, że wydatki te uległy znacznemu podwyższeniu przez okres 2 lat (k. 108). Zgodne z zasadami doświadczenia życiowego jest jednak przyjęcie, że koszty wyżywienia 17-letniej osoby nie różnią się znacznie od kosztów wyżywienia dziecka 15-letniego. Podkreślenia wymaga, że lakoniczne uzasadnienie pozwu oraz brak inicjatywy dowodowej powódek nie pozwolił na uznanie ich twierdzeń za uzasadnione. Przedstawione paragony nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych w sprawie, ponieważ nie ma możliwości zweryfikowania na ich podstawie wydatków na rzecz powódek. Z paragonów nie wynika, czy wymienione w nich pozycje w rzeczywistości zostały zakupione w celu zaspokojenia N. K. (1) i A. K.. Nie ma też możliwości ustalenia, czy objęte nimi zakupy były usprawiedliwione potrzebami powódek. Z kolei dowód z przesłuchania A. K. i E. K. sprowadzał się do powtórzenia poszczególnych pozycji kosztorysu, a nie wykazania rodzaju zmiany stosunków jaka nastąpiła po 16 września 2013 roku. Sam upływ czasu, jaki nastąpił od daty ostatniego wyroku alimentacyjnego do daty orzekania o podwyższeniu alimentów sam w sobie nie może jeszcze przemawiać za zasadnością powództwa, zwłaszcza, że w niniejszej sprawie czas ten wynosi jedynie 2 lata.

Istotnym wydatkiem powstałym po 16 września 2013 roku są natomiast koszty kształcenia A. K.. Z uczęszczaniem do klasy z programem matury międzynarodowej, który przewidziany jest na dwa lata wiążą się: wpłata na Radę Rodziców – 250 złotych miesięcznie, opłata za wyjazd klasowy – 350 złotych, opłata za zagraniczną wymianę uczniowską – 1.500 złotych, opłaty maturalne -2.580 złotych, zakup podręczników na dwa lata – 1.600 złotych, bilet komunikacji miejskiej – 44 złotych. Zauważyć jednak należy, że A. K. jest w ostatniej klasie, podręczniki zostały już zakupione, a opłaty za wyjazd klasowy i zagraniczną wymianę uczniowską zostały uiszczone. Na ten cel R. K. wpłacił kwotę 500 złotych. Były to wydatki jednorazowe, a okoliczność, kto zaspokoił powyższe potrzeby A. K. i w jakim stosunku nie są przedmiotem niniejszego procesu. Niezależnie od tego podkreślenia wymaga, że nie jest uzasadnione traktowanie przez A. K. omówionych wydatków jako wydatków rocznych. Opłata za zagraniczną wymianę uczniowską, wyjazd integracyjny czy opłaty maturalne są to wydatki czynione raz na dwa lata. Tym samym, aby obliczyć miesięczny wydatek należy podzielić poszczególne opłaty na 24 miesiące, a nie 12, jak uczyniły to powódki. W konsekwencji wpłata na Radę Rodziców wynosi – 250 złotych miesięcznie, opłata za klasowy wyjazd integracyjny w II klasie 14,58 złotych miesięcznie, opłata za zagraniczną wymianę uczniowską w II klasie 62, 50 złotych miesięcznie, opłaty maturalne - 107, 50 złotych miesięcznie, zakup podręczników – 66, 70 złotych miesięcznie), bilet komunikacji miejskiej – 44 złotych. Natomiast charakter stałego i powtarzalnego wydatku mają wpłaty na Radę Rodziców i zakup biletu miesięcznego – łącznie 294 złotych miesięcznie. Podobnie do usprawiedliwionych potrzeb A. K. zaliczyć należy wydatki związane z wizytami u psychiatry (50 złotych miesięcznie), zakupem leków (40 złotych miesięcznie), korepetycjami z języka angielskiego i biologii (220 złotych miesięcznie), zakupem okularów i wkładek ortopedycznych (35 złotych miesięcznie). Wszystkie te wydatki pojawiły się dopiero po wydaniu wyroku zasądającego alimenty. Odnośnie do wyboru szkoły przez A. K. zgodzić należy się z powódką, że to zwiększy jej perspektywy zawodowe, pozwoli zdobyć wykształcenie i kontynuować naukę na wysokim poziomie, stosowanie do zdolności i możliwości A. K.. **Tym samym usprawiedliwione potrzeby A. K. uległy zwiększeniu o ok. 600 złotych.**

Natomiast powódka N. K. (1) wskazywała na wzrost wydatków związanych z pobieraniem korepetycji z języka angielskiego, matematyki, chemii i fizyki – łącznie 420 złotych. Pozwany R. K. nie kwestionował zasadności tych wydatków. Podobnie do usprawiedliwionych potrzeb N. K. (1) należą wydatki na wkładki ortopedyczne (10 złotych) oraz okulary (35 złotych). Istotne jest również to, że Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze II C

2387/13 zaliczył do usprawiedliwionych potrzeb powódki wydatki na zajęcia pozalekcyjne w kwocie 150 złotych. **W konsekwencji potrzeby powódki wzrosły o ok 300 złotych.**

Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają nie tylko usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, ale także możliwości zarobkowe i majątkowe osób zobowiązanych do alimentacji (art. 135 § 1 k.r.o.). Sąd uznał, że udział pozwanego w kosztach utrzymania i wychowania A. K. winien wynosić 850 złotych (podwyższenie o 200 złotych), zaś N. K. (1) – 750 złotych (podwyższenie o 100 złotych). Przypomnieć jedynie należy, że średnie miesięczne wynagrodzenie R. K. z tytułu zatrudnienia na stanowisku maszynisty wynosi 3.493 złotych. R. K. pobiera również rentę w wysokości 600 złotych. Nastąpił zatem wzrost średniego wynagrodzenia R. K. o około 500 złotych. Po odliczeniu stałych zobowiązań pozwanego: opłaty za usługi RTV (132, 88 złotych), opłaty za doładowanie telefonów komórkowych własnego oraz N. K. (1) i A. K. (łącznie około 160 złotych), raty kredytu mieszkaniowego (550 złotych) i gotówkowego (300 złotych), czynszu (354, 56 złotych) pozostaje kwota 2.595, 56 złotych. R. K. ma około 3. 000 złotych oszczędności, jest właścicielem samochodu osobowego marki S. (...) (rocznik 2004) oraz motocyklu marki H. o wartości około 9.000 złotych.

Z kolei E. K. w 2015 roku osiągnęła łączny dochód w kwocie 61.174, 56 złotych, co daje średnie wynagrodzenie 5.097, 88 złotych. Wprawdzie miejsce pobytu powódek jej z matką, jednakże zauważyć należy, że A. K. ma już 18 lat, zaś N. K. (1) 15 lat. Zgodne z zasadami doświadczenia życiowego jest przyjęcie, że dzieci w wieku powódek nie wymagają znacznych osobistych starań nad ich wychowaniem i utrzymaniem przez rodziców. Sama zaś E. K. stwierdziła, że zarówno ona, jak i pozwany powinni partycypować w kosztach utrzymania dzieci po połowie z uwagi na to, że ich zarobki kształtują się na podobnym poziomie. Twierdzenie matki powódek nie okazało się jednak zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy, gdyż pomiędzy dochodami rodziców powódek występują dysproporcje na korzyść E. K..

Z tych wszystkich względów Sąd na podstawie art. 138 k.r.o.:

- w punkcie I. wyroku oddalił powództwo R. K.;

- w punkcie II. wyroku podwyższył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 na rzecz powódki A. K. od pozwanego R. K. z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 850 zł (osiemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 listopada 2015 roku, a w punkcie III. wyroku oddalił powództwo w pozostałej części;

- w punkcie IV. wyroku podwyższył alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 września 2013 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 2387/13 na rzecz powódki N. K. (1) od pozwanego R. K. z kwoty po 650 złotych miesięcznie do kwoty po 750 zł (siedemset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk matki powódki E. K. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 24 listopada 2015 roku; zaś w punkcie V. wyroku oddalił powództwo w pozostałej części.

Sąd uznał, że początkową datę zwiększenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego R. K. winien stanowić dzień doręczenia mu odpisu pozwu, tj. 24 listopada 2015 roku.

W punkcie VI. wyroku Sąd na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie II. i IV. rygor natychmiastowej wykonalności.

W punkcie VII. wyroku Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego R. K. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych. Na koszty sądowe złożyła się opłata od zasądzonej części roszczenia A. K. w kwocie 120 złotych oraz N. K. (1) w kwocie 60 złotych.

W punktach VIII. I IX. wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. rozstrzygnął o kosztach procesu, uwzględniając fakt wygrania procesu przez A. K. w 56, 67%, zaś przez N. K. (1) w 68,18%. Na koszty procesu poniesione przez A. K. składa się kwota 2.400 złotych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, zaś przez N. K. (2) kwota 1.200 złotych tytułem

wynagrodzenia pełnomocnik (§ 6 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu). Tym samym pozwany powinien zwrócić A. K. kwotę 1.360, 08 złotych (56,67% x 2.400) oraz N. K. (1) kwotę 818, 16 złotych (68,18% x 1.200).